

**Asocijacija
privatnih
šumoposjednika
Srednjobosanskog
kantona**

Agrošumarstvo – održivo upravljanje poljoprivrednim i
šumskim resursima uz veću ekonomičnost proizvodnje u
borbi protiv klimatskih promjena

SMJERNICE ZA PODNOSIOCE PRIJAVA

uz podršku organizacije

Inicijativa za šumarstvo i okoliš - fea

Decembar 2021. godine

1. OPĆE INFORMACIJE O JAVNOM POZIVU

Inicijativa „**Agrošumarstvo – održivo upravljanje poljoprivrednim i šumskim resursima uz veću ekonomičnost proizvodnje u borbi protiv klimatskih promjena**“ pokrenuta je od strane Inicijative za šumarstvo i okoliš – fea, i Asocijacije privatnih šumoposjednika Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu Asocijacija) u cilju raspisivanja Javnog poziva za dodjelu sadnica članovima Asocijacije. Sredstva za dodjelu sadnica su osigurana u okviru projekta „Osnaživanje zajednica putem demokratskog upravljanja prirodnim resursima – Faza II“ finansiranog od strane Danske Vlade kroz DANIDA i CISU Fond za jačanje civilnog društva.

Inicijativa ima za cilj da zainteresovanim članovima Asocijacije dodjeli sadnice koje osim drvnog potencijala pridonose ekonomsku dobit u vidu plodova. Javni poziv, evaluacija prijave i dodjela sadnica će biti realizovani do proljeća 2022. godine kako bi se već tada započelo sa konceptom primjene agrošumarstva. Ciljna grupa ovog javnog poziva su članovi Asocijacije zainteresirani za primjenu koncepta agrošumarstva, a područje implementacije projekta je Srednjobosanski kanton.

Udruženje “Asocijacija privatnih šumoposjednika SBK” je osnovano 16. avgusta 2018. godine kao samostalna, nestranačka, interesna organizacija dobrovoljno udruženih privatnih šumoposjednika Srednjobosanskog kantona (SBK), radi zadovoljavanja zajedničkih interesa članova udruženja pod uvjetima određenim Zakonom o udruženjima i Statutom Udruženja. Temeljni cilj Udruženja je da planskim udruživanjem i radom privatnih šumoposjednika, kroz doedukaciju, treninge, razmjenu znanja i iskustva, poboljša kvalitet i gospodarsku vrijednost šumskih proizvoda i unaprijedi upravljanje i gospodarenje privatnim šumama na području SBK.

Srednjobosanski kanton (SBK) je jedan od deset kantona Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) i sastoji se od ukupno 12 općina¹. Sa 254.686 stanovnika (Popis stanovništva 2013) i 79,86 stanovnika/km. Srednjobosanski kanton je i po broju stanovnika i po gustoći naseljenosti peti među kantonima u FBiH. Sa površinom od 3.189 km² je također peti u FBiH i čini 12,21% površine FBiH i 6,23% površine Bosne i Hercegovine.²

Agrošumarstvo predstavlja koncept sistematskog korištenja zemljišta i upravljanja u kojem se uzgaja drveće ili grmlje zajedno sa domaćim životinjama i/ili poljoprivrednim kulturama. Ovakva, integrisana, kombinacija poljoprivrede i šumarstva donosi mnogobrojne koristi koje se prvenstveno ogledaju u boljoj iskoristivosti resursa, očuvanju i povećanju biološke raznolikosti i smanjenju erozije zemljišta. Službena definicija agrošumarstva glasi: „*metoda poljoprivredne proizvodnje kombinirajući plantaže drveća s drugim usjevima na istoj parceli, s ciljem uzajamnih*

¹ "Nezavisna Agencija za Statistiku Bosne i Hercegovine, Srednjobosanski kanton", nasbih.com

² "Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini, 2013", popis2013.ba. Sarajevo: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, juni 2016

korisnih učinaka gdje zasađena stabla mogu pripadati vrstama koje nisu šume, posebno voćke, i kao takvo agrošumarstvo je jedna od preporučenih agroekoloških praksi³“.

Agrošumarstvo može ponuditi veću produktivnost, ekonomske koristi i više raznolikosti u ekološkim dobrima i uslugama. Primjena ovog načina proizvodnje, između ostalog, ima i veliku ulogu u prelasku na održive načine proizvodnje i dugoročno gledano, ovakav koncept proizvodnje također bi pomogao i proizvođačima u ekonomskom smislu u vidu povećanja prinosa s obzirom na brojne koristi prema fizičko-hemijskim svojstvima zemljišta. Najveći naglasak u ovom pristupu je da članovi Asocijacije imaju direktnu korist za održavanje ili prihod u smislu iskorištenja plodova, dok se kroz podizanje novih raznovrsnih sadnica doprinosi skladištenju ugljika i dugoročno adaptaciji na klimatske promjene.

Jedan od vodećih problema u šumarstvu, a posebno izražen među privatnim šumoposjednicima, je uniformisano korištenje privatnih šuma gdje je samo drvo priznato kao ekonomski vrijedan šumski proizvod, dok su ostale funkcije šume (ekološke, sociološke i kulturološke) i mogućnosti ostvarivanja ekonomske dobiti korištenjem nedrvnih šumskih proizvoda, npr. ekoturizam, lov i dr. zanemarene. Većina vlasnika koristi šume samo za eksploataciju drveta i to najčešće za ogrjev, dok je samo 20% tržišno orijentisano. Posebna težnja je da se promijeni i unaprijedi uniformni pristup u upravljanju i iskorištavanju u privatnim šumama za dobrobit samih privatnih šumoposjednika i društva generalno. S tim u vezi, da bi se osigurala održivost inicijative aplikanti koji dobiju sadnice će se obavezati da neće sjeći sadnice u periodu od najmanje 15 godina od podizanja zasada.

2. CILJEVI POZIVA

Pokrenuta Inicijativa prvenstveno ima za cilj da članovima Asocijacije obezbijedi pogodnije uslove upravljanja šumama koje ću donositi redovnu godišnju finansijsku dobit korisnicima dobivenih sadnica, a pri tome pozitivno utjecati na cijeli ekosistem i pružiti nove mogućnosti za upotrebu šumskih nedrvnih proizvoda.

Zbog sve veće zabrinutosti zbog ozonskih rupa, sve većeg rušenja šuma i povećanja obradivih površina, što također utječe na klimatske faktore, drugi cilj poziva je osiguranje održivije budućnosti nadolazećim generacijama. Najveća zabrinutost zbog ljudskog djelovanja na klimu odnosi se na povećanu prisutnost stakleničkih plinova, a naročito ugljikovog dioksida (CO₂) u atmosferi⁴, zbog potrošnje fosilnih goriva i sve veće količine čvrstih čestica u zraku. Ovom inicijativom se nastoji budućim naraštajima ostaviti u naslijeđe zdrava i bogata šumu koja skladišti velike količine CO₂ i na taj način doprinosi ublažavanju klimatskih promjena nastalih ljudskim utjecajem.

³ Službeni list Francuske Republike (JORF) br. 0190 19. avgust 2015

⁴ Ublažavanje klimatskih promjena — Europska agencija za okoliš. www.eea.europa.eu

3. KO SE MOŽE PRIJAVITI?

Aplicirati na Javni poziv mogu članovi Asocijacije privatnih šumoposjednika SBK:

- Koji trenutno imaju punopravno članstvo u Asocijaciji;
- Koji posjeduju zemljišne parcele na području Srednjobosanskog kantona na kojima planiraju posaditi sadnice za pilot primjenu agrošumarskih sistema;
- Koji do sada nisu dobijali sadnice od Asocijacije;
- Koji imaju urednu vlasničku dokumentaciju za parcelu kojom apliciraju, odnosno, da nisu u sudskom procesu vezanom za promjenu vlasništva;
- Koji imaju saglasnost svih suvlasnika da mogu posaditi dobivene sadnice (ukoliko postoji više vlasnika parcele na kojoj je planirana sadnja);
- Koji su spremni obavezati se da neće sjeći dobivene sadnice u narednih 15 godina.

4. FINANSIJSKI OKVIR I POJEDINOSTI

Sredstva za dodjelu sadnica su osigurana u okviru projekta „Osnaživanje zajednica putem demokratskog upravljanja prirodnim resursima – Faza II“ finansirano od strane Danske Vlade kroz DANIDA i CISU Fond za jačanje civilnog društva.

Podnosioci prijedloga nisu obavezni osigurati sufinansiranje sadnje, ali je ono poželjno. Sufinansiranje može biti i ne-monetarno, npr. kroz obezbjeđivanje određenih elemenata, biljaka i dodatnih sadnica od strane vlasnika parcele i sl. kako bi se obogatio planirani agrošumarski sistem. Za osigurano sufinansiranje ili podršku podnosilaca prijava predviđeni su dodatni bodovi u procesu evaluacije.

5. KRITERIJI PRIHVATLIVOSTI I ODABIRA

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljivi prijedlozi dostavljeni u okviru ovog Poziva obavezno treba da zadovoljavaju sve sljedeće kriterije:

- Prijedlozi se odnose na šumska i poljoprivredna zemljišta sa područja Srednjobosanskog kantona;
- Prijedlog je apliciran od strane člana Asocijacije ili osobe koja je u trenutno procesu dobivanja pristupa Asocijaciji;

- Predloženi prijedlog može se primijeniti u proljeće 2022. godine, a najkasnije do kraja maja 2022. godine.

Prijave koje ne ispunjavaju sve kriterije prihvatljivosti neće se uzimati u obzir za razmatranje. Stoga se svim podnosiocima prijedloga savjetuje da pažljivo pregledaju svoje ideje po svakom od ovih kriterija i osiguraju da prijedlog zadovoljava sve navedene kriterije i kompletiranu dokumentaciju koja to potvrđuje. Pod kompletiranom prijavom se smatra ona koja sadrži dokumentaciju traženu javnim pozivom. Neblagovremene i nekompletne prijave, kao i one u kojima su nepotpuno ispunjeni ili nepotpisani i neovjereni obrasci će biti odbačene. Svaki aplikant se može prijaviti samo sa jednom prijavom na javni poziv. Ukoliko isti aplikant podnese više prijava, sve prijave će biti odbačene.

Evaluacijski kriteriji

Prijedlozi koji su zadovoljili provjeru prihvatljivosti ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija:

- Prijedlogom je predviđen održivi pristup budućem korištenju sistema agrošumarstva;
- Prijedlog je poslan od osobe koja je privatni šumoposjednik na području SBK;
- Prijedlog je poslan od osobe koja pripada nekoj od ugroženih kategorija (nezaposlena osoba, pripadnik boračke populacije, osoba sa invaliditetom, socijalno ugrožena, student, penzioner/umirovljenik ili drugo);
- Prijedlog predviđa sufinansiranje (uključujući: finansijsko i nemonetarno).

6. PERIOD TRAJANJA JAVNOG POZIVA

Javni poziv je otvoren od dana objavljivanja 28.12.2021. godine i ostaje otvoren, do 28.01.2022. godine.

7. OBRAZAC ZA PRIJAVE I PRATEĆA DOKUMENTACIJA

Svaka prijava mora sadržavati sljedeće obavezne dokumente:

- 1) Obrazac prijave – aplikativni list,
- 2) Zemljišnoknjižni izvadak za parcelu donosno katastarsku česticu na kojoj će se realizirati projekat kao dokaz da je podnosilac prijave vlasnik zemljišta;
- 3) Kopija katastarskog plana za parcelu donosno katastarsku česticu na kojoj će se realizirati projekat;
- 4) Potvrda o prebivalištu;
- 5) Kopija lične karte/osobne iskaznice ili rodnog lista;
- 6) Kućna lista;

- 7) Dokaz o članstvu u Asocijaciji privatnih šumoposjednika SBK ili dokaz da je u toku proces ućlanjivanja (moguće dobiti direktno u prostorijama Asocijacije);
- 8) Dokaz o statusu (nezaposlena/zaposlena osoba, pripadnik boračke populacije, osoba sa invaliditetom, socijalno ugrožena, student ili drugo);
- 9) Ukoliko je podnosilac prijave suvlasnik zemljišta dužan je dostaviti potpisanu saglasnost svih vlasnika zemljišne parcele

Dokumenti koji se dostavljaju ne mogu biti stariji od 6 mjeseci

Dokumenti se prilažu u originalu ili ovjerenoj kopiji

8. OCJENA PRIJAVA

Ocjenu prijave vrši Komisija koju čine predstavnici organizacija Inicijativa za šumarstvo i okoliš i Asocijacije privatnih šumoposjednika Srednjobosanskog kantona. Postupak ocjenjivanja je otvoren i transparentan, na temelju dolje opisanih koraka i prethodno predstavljenih evaluacijskih i kriterija prihvatljivosti.

Prvi korak – Provjera ispunjavanja administrativnih i kriterija prihvatljivosti:

- Prijedlog je dostavljen blagovremeno;
- Obrazac prijave popunjen i sadrži sve potrebne podatke i kompletiranu dokumentaciju;
- Prijedlog ispunjava sve kriterije prihvatljivosti;

Prijedlozi koji zadovoljavaju prethodno navedene kriterije automatski prelaze u sljedeću fazu ocjenjivanja.

Drugi korak – Tehnička evaluacija:

Komisija za evaluaciju vrši pregled svih prijedloga i priprema njihovu rang listu. Ocjena kvalitete provodi se na temelju predviđenih bodova u rasponu od 0 do 10 bodova, kao što je prikazano u nastavku.

RELEVANTNOST PRIJEDLOGA	Maksimalan broj bodova
Prijedlog je kreativan – ideja i planirane aktivnosti nude inovativan pristup u uspostavi agrošumarskog sistema.	30 bodova
Sa prijedlogom su saglasni svi vlasnici parcele.	Do 10 bodova
Prijedlogom je predviđen održivi pristup budućem korištenju i održavanju novoformiranog agrošumarskog sistema uzgoja.	5 bodova
	Do 6 bodova

Prijedlog je poslan od osobe koja je pripada nekoj od ugroženih kategorija (nezaposlena osoba, pripadnik boračke populacije, osoba sa invaliditetom, socijalno ugrožena, student, penzioner/umirovljenik ili drugo).	3 boda
Prijedlog je poslan od osobe koja je privatni šumoposjednik	3 boda
Prijedlog je poslan od člana Asocijacije privatnih šumoposjednika Srednjobosanskog kantona	3 boda
LOGIKA I IZVODLJIVOST PROJEKTA	10 bodova
Prijedlog je jasno i koncizno prezentiran.	Do 5 bodova
Sadnju je moguće sprovesti u proljeće 2022. godine.	Do 5 bodova
ODRŽIVOST I SKALABILNOST	5 bodova
Prijedlog ima potencijal za primjenu i na drugim lokacijama	Do 5 bodova
DODATNI KRITERIJI	11 bodova
Prijedlog predviđa sufinansiranje (uključujući: finansijsko i ne-monetarno iz svih izvora)	5 bodova
Nominirana parcela pripada kategoriji šumskog zemljišta	3 boda
Prijedlog je podnijela osoba ženskog spola	3 boda
UKUPAN MAKSIMALNI BROJ BODOVA	56 bodova

Članovi komisije će prilikom ocjenjivanja pristiglih prijedloga voditi računa o balansiranoj zastupljenosti aplikantata po općina na području Srednjobosanskog kantona.

Podstiču se podnosioci prijava da samostalno provedu ocjenu vlastitih prijedloga na temelju gornje evaluacijske tabele, za potrebe procjene kvalitete svojih prijedloga prije dostavljanja.

Nakon ocjene svih prijava, komisija za ocjenu priprema rang listu, a svi podnosioci prijava bit će obavješteni o ishodu postupka ocjenjivanja, uz javno objavljivanje rezultata na web stranici Inicijative za šumarstvo i okoliš <https://www.feasee.org/> i Asocijacije privatnih šumoposjednika SBK <https://www.aps-sbk.ba>.

9. PITANJA I INFORMACIJE

Potrebne su vam dodatne informacije ili imate konkretna pitanja? Sve upite dostaviti na jednu od adresa:

- fea@fea-bh.com,
- info@aps-sbk.ba

naslovljene sa „Javni poziv – agrošumarstvo“. Pitanja možete dostaviti do 20. januara 2022. godine na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.